

v české politice (17. 10. - 23. 10. 2016)

Událost týdne:

18. října proběhlo setkání ministra kultury Daniela Hermana (KDU-ČSL) a několika dalších politiků s tibetským duchovním vůdcem dalajlamou. V reakci na setkání vydali čtyři nejvyšší ústavní činitelé ČR (premiér Bohuslav Sobotka, předseda Senátu PČR Milan Štěch a předseda Poslanecké sněmovny PČR Jan Hamáček (všichni ČSSD) a prezident Miloš Zeman) společné prohlášení, v němž zdůraznili vzájemnou prospěšnost vztahů mezi ČR a Čínskou lidovou republikou (ČLR) a vyjádřili úmysl tyto vztahy i nadále rozvíjet. Premiér Bohuslav Sobotka již dříve upozornil na soukromou povahu tohoto setkání a uvedl, že Česká republika plně respektuje územní celistvost Číny. Prohlášení kritizoval Herman i opoziční TOP 09. Zhruba padesátka zákonodárců se s dalajlamou sešla následující den na půdě Senátu, což kvitoval například místopředseda TOP 09 Marek Ženíšek, který schůzku označil za dobrou odpověď na předchozí prohlášení. Některé univerzity také na protest proti prohlášení vyvěsily tibetské vlajky. Prezident Zeman následně vyřadil ze seznamu lidí, kteří budou vyznamenáni 28. října, Jiřího Bradyho, strýce D. Hermana, jenž byl za druhé světové války v Osvětimi a následně se zasloužil o šíření informací o hrůzách holocaustu. Ministr Herman na to oznámil, že mu již dříve prezident řekl, že pokud se s dalajlamou sejde, jeho strýc vyznamenán nebude. Podle prezidentova mluvčího Jiřího Ovčáčka jméno Bradyho na seznamu vyznamenaných nikdy nefigurovalo. Sám Brady a jeho žena však potvrdili, že jim bylo 12. října z Hradu telefonicky oznámeno, že Brady ocenění obdrží.

17. října schválila vláda zprávu o cestě prezidenta Miloše Zemana na řecký ostrov Rhodos, kde se Zeman zúčastnil konference Dialog civilizací. Kabinet tak Hradu proplatí náklady na cestu ve výši 300 tisíc korun. Konferenci pořádal ruský podnikatel a blízký spolupracovník ruského prezidenta Vladimira Putina Vladimir Jakunin, který byl po ruské anexi Krymu zařazen na sankční seznam USA. Někteří ministři, například ministr kultury Daniel Herman (KDU-ČSL) nebo ministr spravedlnosti Robert Pelikán (ANO), hlasovali proti proplacení cesty vládou, neboť cesta podle nich odporuje zahraničněpolitickému postoji ČR vůči ruské agresivní politice.

18. října informovala Policie ČR na svém webu, že čeští policisté zadrželi ve spolupráci s americkým Federálním úřadem pro vyšetřování (FBI) ruského občana, který je podezřelý z hackerských útoků na cíle v USA, například na sociální síť LinkedIn v roce 2012. Mezinárodně hledaný Rus byl zatčen v hotelu v centru Prahy. O jeho vydání do USA budou nyní rozhodovat justiční orgány. Ruské velvyslanectví v Praze naopak usiluje o vydání svého občana do Ruska.

19. října rozhodl Senát PČR o navrácení chystané novely zákona o střetu zájmů do Poslanecké sněmovny PČR s pozměňovacími návrhy. Podle Senátu by většina ustanovení novely měla začít platit až od začátku příštího roku, nikoliv od ledna, jak se původně zamýšlelo. Dle slov ministra pro lidská práva Jiřího Dienstbiera by ministerstvo spravedlnosti nestihlo do 1. ledna vytvořit nový registr oznámení, kterého je pro plnou aplikaci zákona zapotřebí. Zákon má omezit podnikání členů vlády, čímž je podle mnohých namířeno primárně proti ministru financí a předsedovi hnutí ANO Andreji Babišovi.

22. října informovala agentura ČTK, že v deseti ze třinácti krajů již existuje konečná podoba krajských koalic. Během týdne se na koalici ve Zlínském kraji domluvili zástupci vítězné KDU-ČSL, ANO, STAN a ODS. V Karlovarském kraji podepsaly memorandum, jehož cílem je vyjednání kolice, hnutí ANO, ODS, Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst a Piráti. V Jihočeském kraji se na společném vládnutí předběžně dohodly ČSSD, ANO a hnutí Jihočeši 2012. V Ústeckém kraji buď přenechá vítězné ANO hejtmanský post druhým komunistům, nebo skončí v opozici. KSČM chce o konečné podobě koalice vyjednat až po vynesení verdiktu soudu ohledně stížností na volby v Ústeckém kraji.

22. října informovala agentura ČTK, že místopředseda PS PČR Petr Gazdík (STAN) organizuje alternativní akci ke slavnostní ceremonii na Pražském hradě při příležitosti oslav 28. října. Důvodem jsou spory vzniklé kolem vyznamenání strýce ministra kultury Daniela Hermana Jiřího Bradyho. Gazdíkovi události na Staroměstském náměstí se má zúčastnit Herman, ministr zemědělství Marian Jurečka (oba KDU-ČSL), Petr Pithart či Michal Horáček, o němž se aktuálně hovoří v souvislosti s prezidentskou kandidaturou. Na předávání vyznamenání se nedostaví ani většina zákonodárců ODS či ministr pro lidská práva Jiří Dienstbier. K neúčasti na hradní ceremonii vyzval i katolický kněz Tomáš Halík.

